

Informace pro rodiče

Neklidný a stále plačící kojenec

(průvodce rodičovskými problémy)

Přeloučská poliklinika a.s. – dětské oddělení,

Obvod: MUDr. Němec Vladimír, dětská sestra Ivana Štěpánková

Neklidné dítě je jednou z nejvíce stresujících situací, které musí rodiče čelit. Takové situace se často nazývají „kolikami“.

Co to jsou koliky?

Definice stanovená odborníky: „Jedná se o dobře krmeného a dobře vypadajícího kojence, který křičí a pláče více jak 3 hodiny denně, více než 3 dny v týdnu po dobu delší než 3 týdny“.

Příčina kolik není stále jasná, ale můžeme o nich říci:

- Koliky obvykle začínají ve 2. týdnu života u donošených dětí (později u nedonošených).
- Koliky většinou přetrvávají do 3. -4. měsíce věku.
- Nejsou rozdíly v tom, zda je dítě chlapec nebo děvče, zda je dítě kojeno nebo krmeno lahvičkou, zda jde o prvorozené nebo další dítě.
- Je vědecky potvrzeno, že u dětí nejde o „poruchu osobnosti“, mentálního zdraví, či inteligence.

Co způsobuje koliky?

Přes mnoho studií nebyla určena jediná příčina, ale pravděpodobně se jedná o více souběžných příčin, a proto také není jen jedna možnost, jak koliky zvládnout.

Některé z teorií vzniku koliky:

- Nesnášenlivost kravského mléka či mléčného cukru.
- Gastroesofageální reflux (ublinkávání).
- Nezralý zažívací trakt se stahy hladkého svalstva v oblasti střeva.
- Zvýšená hladina hormonů, které způsobují bolesti břicha, nervozitu či podráždění.
- Zvýšená reaktivita vlivem prostředí (světlo, hluk).
- Větší temperament v novorozeneckém věku.
- Nezralý nervový systém.

Všimněte si, že jde pouze o hypotézy a že se nemáte vinit z této nastalé situace.

Jak postupovat dále?

Před tím, než se stanoví diagnóza kolik, je potřeba, aby dítě vyšetřil pediatr a vyloučil některé důležité stavy, které mohou rovněž vést ke kolikám:

- Infekční onemocnění (zánět močových cest, zánět středního ucha).
- Přítomnost gastroesofageálního refluxu.
- Zvýšení nitrolebního tlaku.
- Oční problém (škrábnutí do oka, zvýšený nitrooční tlak).
- Abnormita srdeční akce.
- Zlomenina kosti.
- Kýla.
- Obtočený vlas kolem prstíků.

Léčení kolik

Většinou vám pediatr doporučí určité postupy, které by mohly dokázat změnit tento nepříjemný stav. Je vhodné vždy zařadit samostatně jedno opatření, a pokud nevede k úspěchu, zařadit další opatření. Následující seznam je jen vyjmenováním. Neznamena to, že jejich zavádění má být postupné dle seznamu.

- Změnit jeden typ „kravského“ mléka za jiný typ „kravského“ mléka.
- Změnit kravské mléko např. za sojové.
- Změnit běžný typ mléka za hypoalergení, či jiný speciální.
- V případě kojení vynechat určité potraviny ze stravy matky (kofein, mléko, určitou zeleninu), vynechat bylinné přídatky ve stravě.
- Změnit dudlík na lahvi, nechat dítě opakovně odříhnout, a to i během krmení.
- Zkusit omezit množství přijatého mléka, pokud to nefunguje, naopak neomezovat množství přijatého mléka.
- Pokud dítě ublinkává častěji, držet jej delší dobu po jídle ve vertikální poloze.

Změňte způsob stimulace

- Zaviňte dítě do zavinovačky.
- Zkuste častěji nosit dítě v závěsu před sebou.
- Vezměte dítě do auta a jezděte s ním (pozor na možnou vaši ospalost).
- Uložte dítě o autosedačky a dejte ji do blízkosti „hluku“ (např. myčky na nádobí).
- Užijte běžný hluk (např. rádio), klasickou hudbu, nahrávku tlukotu srdce.
- Zkuste masáže.
- Dejte teplý obklad na břicho (teplou plenu – pozor na možnost popálení).
- Dejte dítěti dudlík.
- Vykoupejte dítě v teplé vodě.
- Dejte dítě do kolébky.
- Zvyšte nebo naopak snižte množství stimulů z okolí.

Podávání léků

Podávání léky by mělo být s vědomím a na doporučení lékaře pediatra.

- Antirefluxní léky při podezření na přítomnost reflexu (Gastrotuss Baby sirup)
- Zkuste dávat dítěti rostlinné čaje určené pro tento věk.
- Léky proti meteorismu – nadýmání (SAB simplex, Espumisan).
- Probiotika (BioGaia ProTectis, Biopron Probiotické kapky).
- Homeopatické léky.

Podávání volně prodejných léků raději před podání konzultujte se svým pediatrem. Mnohdy si rodiče myslí, že zrovna daný přípravek pomáhá, ale je možné, že by koliky přestaly i bez podávání tohoto přípravku a naopak stává se, že žádné z opatření nevede k úspěchu a obtíže vymizí samy kolem 4 měsíce věku dítěte. Varujeme před zaručenými magickými kůrami (často velmi drahými), nic takového neexistuje.

Důležitá informace pro rodiče!!!

Je velmi náročné mít dítě s problematikou kolik. Je normální a běžné, abyste občasně měli pocity hněvu a zášti k vašemu dítěti. Nejste špatný rodič, přestože tyto pocity máte. Necítíte se provinile, situace s dítětem s kolikami je pro rodiče vždy náročná. Pokud cítíte hněv a máte strach ze ztráty kontroly (i to se může stát), dejte dítě do bezpečné kolébky či postýlky a požádejte manžela, přítele, přítelkyni, aby vám dítě pohlídali a vy si běžte odpočinout nebo se projít. Nikdy netřeste dítětem, dávejte pozor při pokládání, aby se dítě neudeřilo do hlavičky. Své problémy opakovaně diskutujte se svým pediatrem.

Tady je pár rad, jak úspěšně překlenout toto nepříznivé období:

- Dejte si přestávku v případě, že děláte již všechno, ale vaší dítko stále křičí. Klidně jej dejte do postýlky a nechce jej chvíli křičet.
- Nechte ostatní, aby vám pomohli v péči o dítě, odejděte z domu do „skutečného světa“, dostaňte se na chvílku ven.
- Neobviňujte se, neudělali jste nic, co by vašemu dítěte způsobilo koliku.
- Věřte, že toto nepříznivé období jednou skončí a vy toto období překlenete.
- Nechtějte vše zvládnout sama, hledejte pomoc a podporu všude

Kdy je potřeba zvýšit ostražitost a konzultovat pediatra?

Nebojte se opakovaně navštívit svého pediatra, aby zkontroloval vaše dítě a to zejména, když:

- Dítě nespívá na hmotnosti a jeho vývoj neodpovídá vývoji zdravého dítěte.
- Objevily se příznaky, které mohou mít souvislost s celkovým onemocněním (teplota, letargie, únavnost, snížená chuť k jídlu).
- Jste v takovém stresu, že se bojíte, že byste mohla svému dítěti ublížit.
- Koliky přetrvávají i po 5 měsíci života.